

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI
BANK RT.**

***NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉSI STANDARDOK SZERINT
KÉSZÍTETT NEM KONSZOLIDÁLT BESZÁMOLÓ***

A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEKRŐL

2004. május

TARTALOMJEGYZÉK

Független könyvvizsgálói jelentés	1
Nemzetközi Pénzügyi Beszámolókészítési Standardok szerint készített nem konszolidált beszámolók	
A 2003. és 2002. december 31-i nem konszolidált mérlege	2
A 2003. és 2002. december 31-ével zárult évek nem konszolidált eredménykimutatása	3
A 2003. és 2002. december 31-ével zárult évek nem konszolidált cash-flow kimutatása	4-5
A 2003. és 2002. december 31-ével zárult évek nem konszolidált saját tőke változásainak kimutatása	6
Nem konszolidált kiegészítő melléklet	7-44

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

Az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. tulajdonosai és Igazgatósága részére

Elvégeztük az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. ("OTP Bank Rt.", a "Bank") mellékelt 2003. és 2002. december 31-ei, nem konszolidált mérlegeinek, valamint a 2003. és 2002. december 31-ével zárult évek nem konszolidált eredménykimutatásainak, cash-flow kimutatásainak és a saját tőke változása kimutatásainak vizsgálatát. A nem konszolidált beszámoló elkészítése a Bank ügyvezetésének hatáskörébe tartozik. A mi feladatunk a nem konszolidált beszámoló hitelesítése könyvvizsgálataink alapján.

A könyvvizsgálatokat a Nemzetközi Könyvvizsgálati Szabványok alapján hajtottuk végre. Fenti szabványok értelmében a könyvvizsgálat tervezése és elvégzése révén kellő bizonyosságot kell szereznünk arról, hogy a beszámoló nem tartalmaz-e jelentős mértékű tévedéseket. A könyvvizsgálat magában foglalja a beszámoló tényszámait és kijelentéseit alátámasztó bizonylatok mintavételen alapuló vizsgálatát. Emellett tartalmazza az alkalmazott számviteli alapelvek és az ügyvezetés lényegesebb becsléseinek, valamint a beszámoló bemutatásának értékelését. Meggyőződésünk, hogy munkáink megfelelő alapot nyújtanak a független könyvvizsgálói jelentés megadásához.

Felhívjuk a figyelmet a nem konszolidált beszámoló kiegészítő mellékletének 2.3 sz. jegyzetére, amely magyarázatot ad arra, hogy e jelentés időpontjában miért nem készült a 27. sz. Nemzetközi Számviteli Standard által megkövetelt konszolidált beszámoló, valamint a kiegészítő melléklet 2.7 sz. jegyzetére, ami ismerteti a nem konszolidált leányvállalatokra vonatkozó számviteli elszámolást.

Véleményünk szerint, a fenti bekezdésben ismertetett kérdésnek a nem konszolidált beszámolóra gyakorolt hatásait kivéve, a fent nevezett nem konszolidált beszámoló a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolóképzési Standardok szerint minden jelentős tekintetben valós és hű képet adnak az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. 2003. és 2002. december 31-ei, nem konszolidált vagyoni, pénzügyi helyzetéről, valamint a 2003. és 2002. december 31-ével zárult évek tevékenységének nem konszolidált eredményeiről, pénzforgalmairól, és saját tőke változásairól.

Budapest, 2004. március 19.

Deloitte

Audit.Tax.Consulting.Financial Advisory

A member firm of
Deloitte Touche Tohmatsu

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT MÉRLEGE
(millió Ft-ban)

	2003	2002
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	252 975	348 424
Bankközi kihelyezések, követelések, a kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	165 209	277 627
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok	312 395	204 408
Hitelek, a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	1 070 425	994 994
Kamatkövetelések	31 792	23 407
Részvények és részesedések	138 808	48 888
Lejáratig tartandó értékpapírok	625 309	362 045
Tárgyi eszközök és immateriális javak nettó értéke	86 400	71 305
Egyéb eszközök	<u>48 315</u>	<u>58 908</u>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	<u>2 731 628</u>	<u>2 390 006</u>
Hitelintézetekkel és Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	91 081	46 401
Ügyfelek betétei	2 264 528	2 045 653
Kibocsátott értékpapírok	2 039	2 054
Kamattartozások	7 895	7 479
Egyéb kötelezettségek	74 496	69 433
Alárendelt kölcsöntőke	<u>15 413</u>	<u>15 511</u>
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	<u>2 455 452</u>	<u>2 186 531</u>
Jegyzett tőke	28 000	28 000
Tartalékok	262 504	192 358
Visszavásárolt saját részvény	<u>-14 328</u>	<u>-16 883</u>
SAJÁT TŐKE	<u>276 176</u>	<u>203 475</u>
FORRÁSOK ÖSSZESEN	<u>2 731 628</u>	<u>2 390 006</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK NEM KONZOLIDÁLT
EREDMÉNYKIMUTATÁSA
(millió Ft-ban)

	2003	2002
Kamatbevétel:		
Hitelekből	103 415	106 555
Bankközi kihelyezésekből	20 350	26 473
Magyar Nemzeti Banknál és más bankoknál vezetett számlákból	17 148	18 488
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírokból	19 553	11 075
Lejáratig tartandó értékpapírokból	<u>43 779</u>	<u>32 540</u>
Összesen	<u>204 245</u>	<u>195 131</u>
Kamatráfordítások:		
Magyar Nemzeti Bankkal és más bankokkal szembeni kötelezettségekre	16 508	4 189
Ügyfelek betéteire	75 311	80 988
Kibocsátott értékpapírokra	169	74
Alárendelt kölcsöntőkére	<u>748</u>	<u>963</u>
Összesen	<u>92 736</u>	<u>86 214</u>
NETTÓ KAMATBEVÉTEL	111 509	108 917
Céltartalék képzés a várható hitelezési és kihelyezési veszteségekre	<u>7 053</u>	<u>6 214</u>
NETTÓ KAMATBEVÉTEL A VÁRHATÓ HITELEZÉSI ÉS KIHELYEZÉSI VESZTESÉGEKRE KÉPZETT CÉLTARTALÉKOK ELSZÁMOLÁSA UTÁN	104 456	102 703
Nem kamatjellegű bevételek:		
Díjak, jutalékok	95 850	64 741
Nettó deviza árfolyamnyereség és -veszteség	5 903	-3 400
Nettó értékpapír árfolyamveszteség és -nyereség	-8 909	2 600
Ingatlantranzakciók vesztesége	-35	-14
Osztalékbevételek	7 691	332
Egyéb bevételek	<u>3 266</u>	<u>3 989</u>
Összesen	<u>103 766</u>	<u>68 248</u>
Nem kamatjellegű ráfordítások:		
Díjak, jutalékok	11 067	7 854
Személyi jellegű ráfordítások	43 555	37 571
Értékcsökkenés	12 745	13 085
Egyéb ráfordítások	<u>56 327</u>	<u>49 440</u>
Összesen	<u>123 694</u>	<u>107 950</u>
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	84 528	63 001
Társasági adó	<u>14 387</u>	<u>11 100</u>
ADÓZOTT EREDMÉNY	<u>70 141</u>	<u>51 901</u>
Egy törzsrészcsevényre jutó nyereség (forintban)		
Alap	<u>261</u>	<u>197</u>
Hígított	<u>260</u>	<u>196</u>

A kiegészítő melléklet jegyzetei a 7-44. oldalakon a fenti Nemzetközi Beszámolóképzési Standardok szerint készített nem konszolidált beszámolókat szerves részét képezik.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK NEM KONSZOLIDÁLT
CASH-FLOW KIMUTATÁSA
(millió Ft-ban)

	2003	2002
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG		
Adózás előtti eredmény	84 528	63 001
<i>Üzleti tevékenység levezetéséhez szükséges módosítások</i>		
Fizetett társasági adó	-15 817	-11 873
Értékcsökkenés	12 745	13 085
Céltartalék képzés várható hitelezési és kihelyezési veszteségekre	7 053	6 214
Céltartalék (felszabadítás)/képzés részvényekre, részesedésekre	-111	555
Céltartalék (felszabadítás)/képzés egyéb eszközökre	-205	749
Céltartalék képzés függő és jövőbeni kötelezettségekre nettó	3 705	2 066
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok valós érték korrekciójának nem realizált eredménye	8 454	-2 949
Derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték korrekciójának nem realizált eredménye	2 889	-5 610
<i>Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása</i>		
Kamatkövetelések nettó (növekedése)/csökkenése	-8 385	3 592
Egyéb eszközök a befektetésekre adott előlegek, illetve céltartalékok nélküli nettó csökkenése/(növekedése)	4 372	-32 086
Kamattartozások nettó növekedése/(csökkenése)	416	-1 291
Egyéb kötelezettségek nettó növekedése	<u>6 387</u>	<u>15 115</u>
Üzleti tevékenységből származó nettó pénzforgalom	<u>106 031</u>	<u>50 568</u>
KIHELYEZÉSI TEVÉKENYSÉG		
Bankközi kihelyezések, követelések csökkenése a várható veszteségekre képzett céltartalékok nélkül	112 399	49 210
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok nettó növekedése	-116 441	-95 204
Részvények és részesedések céltartalékok nélküli nettó növekedése	-89 809	-16 268
Lejáratig tartandó értékpapírok nettó (növekedése)/csökkenése	-263 264	36 701
Egyéb eszközök között szereplő, befektetésekre adott előlegek nettó (növekedése)/csökkenése	-53	21
Hitelek céltartalékok nélküli nettó növekedése	-82 465	-241 051
Nettó beruházások	<u>-27 840</u>	<u>-27 663</u>
Kihelyezési tevékenységre felhasznált nettó pénzforgalom	<u>-467 473</u>	<u>-294 254</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK NEM KONSZOLIDÁLT
CASH-FLOW KIMUTATÁSA [folytatás]
(millió Ft-ban)

	2003	2002
FINANSZÍROZÁSI TEVÉKENYSÉG		
MNB-vel és más hitelintézetekkel szembeni kötelezettségek nettó növekedése	44 680	21 268
Ügyfelek betéteinek nettó növekedése	218 875	202 931
Saját kibocsátású értékpapírok nettó változása	-15	1 498
Alárendelt kölcsöntőke csökkenése	-98	-1 782
Visszavásárolt saját részvények nettó változása	2 560	-235
Az MNB-nél elhelyezett kötelező tartalék (növekedése)/csökkenése	-16 465	14 470
Fizetett osztalék	<u>-9</u>	<u>-7 110</u>
Finanszírozási tevékenységből származó nettó pénzforgalom	<u>249 528</u>	<u>231 040</u>
Pénzeszközök nettó csökkenése	-111 914	-12 646
Pénzeszközök nyitó egyenlege	<u>255 357</u>	<u>268 003</u>
Pénzeszközök záró egyenlege	<u>143 443</u>	<u>255 357</u>
 <i>Pénzeszközök bemutatása</i>		
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	348 424	375 540
MNB-nél elhelyezett kötelező tartalék	<u>-93 067</u>	<u>-107 537</u>
Pénzeszközök nyitóegyenlege	<u>255 357</u>	<u>268 003</u>
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	252 975	348 424
MNB-nél elhelyezett kötelező tartalék	<u>-109 532</u>	<u>-93 067</u>
Pénzeszközök záróegyenlege	<u>143 443</u>	<u>255 357</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK NEM KONSZOLIDÁLT
SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSAINAK KIMUTATÁSA
(millió Ft-ban)

	Jegyzett tőke	Tartalékok	Visszavásárolt saját részvények	Összesen
2002. január 1-i egyenleg	28 000	141 559	-17 750	151 809
Adózott eredmény	-	51 901	-	51 901
Visszavásárolt saját részvények				
- értékesítésének vesztesége	-	-1 102	-	-1 102
- könyv szerinti értékének változása	_____ -	_____ -	_____ 867	_____ 867
2002. december 31-i egyenleg	<u>28 000</u>	<u>192 358</u>	<u>-16 883</u>	<u>203 475</u>
Adózott eredmény	-	70 141	-	70 141
Visszavásárolt saját részvények				
- értékesítésének nyeresége	-	5	-	5
- könyv szerinti értékének változása	_____ -	_____ -	_____ 2 555	_____ 2 555
2003. december 31-i egyenleg	<u>28 000</u>	<u>262 504</u>	<u>-14 328</u>	<u>276 176</u>

1. SZ. JEGYZET: ÁLTALÁNOS RÉSZ ÉS A BESZÁMOLÓ ALAPJA

1.1. Általános

Az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. (a "Bank") 1990. december 31-én jött létre a jogelőd állami vállalat részvénytársasággá alakulásával.

Az OTP Bank Rt. székhelye: 1051 Budapest, Nádor utca 16.

1994. december 31-én a Bank részvényeinek 79 %-a közvetlenül vagy közvetve a Magyar Kormány kezében, a fennmaradó 21 %-a hazai befektetők, illetve a Bank saját tulajdonában volt (ez utóbbi kevesebb mint 3%). 1995. tavaszán az állam 20%-os részesedést adott át társadalombiztosítási alapoknak. Az 1995. nyári nyilvános részvénykibocsátás útján megvalósult sikeres privatizáció után a Bank részvényeit bevezették a budapesti, illetve a luxemburgi értéktőzsdékre, valamint kereskednek velük a londoni SEAQ-n és a PORTAL (USA) rendszeren.

Az 1997. szeptember 3-i rendkívüli közgyűlésen a Bank 1 db ezer forint névértékű szavazatszöbbségi részvényt ("aranyrészvény") bocsátott ki, amelyet a Magyar Állam nevében az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. jegyzett le. Az aranyrészvény lehetőséget biztosít az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. részére, hogy a Bank Alapszabályában meghatározott esetekben a részvényesek döntését ellenőrizze, illetve jogot ad egy fő igazgatósági tag és egy fő felügyelő bizottsági tag delegálására.

Az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. 1997 és 1999 őszén értékesítette a tulajdonában lévő OTP törzsrészvényeit.

Az OTP Bank Rt. 2001. április 25-i Közgyűlése rendelkezett az egyenként 1.000 forint névértékű, 1.150.000.000 forint össznévértékű osztalékelszöbbségi részvények törzsrészvénné alakításáról.

2002. I. negyedévében a Bank törzsrészvényeinek címlete 1.000 forintról 100 forintra változott.

2003. december 31-én a Bank részvényeinek megközelítőleg 92,4 %-a külföldi, illetve belföldi magán és intézményi befektetők tulajdonában volt. A részvények 2,9 %-át a munkavállalók birtokolták és 4,7 % az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. tulajdonában volt.

A Bank országos hálózatának 432 fiókja áll Magyarországon az ügyfelek rendelkezésére.

A Bank foglalkoztatottainak létszáma 7.986 fő volt 2003. december 31-én. 2003. évben a Bank átlagos statisztikai állományi létszáma 8.495 fő volt.

1.2. Számvitel

A Bank számviteli kimutatásait a Magyarországon érvényben lévő társasági, banki és pénzügyi jogszabályoknak megfelelően vezeti, és hivatalos kimutatásait is ezen az alapon készíti.

Alkalmazott pénzneme a magyar forint (HUF).

1. SZ. JEGYZET: ÁLTALÁNOS RÉSZ ÉS A BESZÁMOLÓ ALAPJA [folytatás]

1.2. Számvitel (folytatás)

A jogszabályokban előírt néhány számviteli elv eltér a nemzetközi pénzügyi piacokon általánosan elfogadott elvektől. Bizonyos módosítások történtek a Bank magyar jogszabályok szerint készült nem konszolidált beszámolójához képest (lásd 31.sz. jegyzet).

Ennek oka, hogy a Bank nem konszolidált pénzügyi helyzete és működésének nem konszolidált eredménye a Nemzetközi Számviteli Standard Bizottság (IASB) által jóváhagyott standardok és értelmezések szerint lett bemutatva, amelyek Nemzetközi Pénzügyi Beszámolókészítési Standardok (IFRS) néven ismertek. Ezen standardokat és értelmezéseket korábban Nemzetközi Számviteli Standardoknak (IAS) nevezték.

2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A nem konszolidált pénzügyi beszámoló összeállítása során alkalmazott fő számviteli elvek az alábbiakban lettek összefoglalva:

2.1. Alkalmazott alapelvek

A nem konszolidált beszámoló a bekerülési költség elvén készült, kivéve egyes pénzügyi instrumentumokat, amelyek valós értéken szerepelnek a beszámolóban. Az eredménykimutatás tételei az időbeli elhatárolás elve alapján lettek elszámolva.

2.2. Devizanemek közötti átszámítás

A Bank a Mérlegben a devizában fennálló eszközöket és kötelezettségeket a beszámolók fordulónapján érvényes Magyar Nemzeti Bank (MNB) által közzétett hivatalos devizaárfolyamon értékeli. A devizában jelentkező bevételek és ráfordítások az ügylet napján fennálló árfolyamon kerülnek értékelésre. Az esetleges árfolyamnyereség vagy -veszteség a nem konszolidált eredménykimutatásban kerül kimutatásra.

2.3. Konszolidált beszámoló

Ez a beszámoló a Bank nem konszolidált pénzügyi helyzetét és tevékenységének eredményét mutatja be. A leányvállalatokban és társult vállalkozásokban fennálló érdekeltségeknek a jelen beszámolóban történő bemutatásának módszerét a 2.7. sz. jegyzet ismerteti. A Bank a 2003. évről auditált konszolidált beszámolót is készít.

**2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK
ÖSSZEFOGLALÁSA [folytatás]**

2.4. Lejáratig tartandó értékpapírok

Az értékpapír-befektetések a teljesítés napján könyvelődnek bekerülési értéken. Beszámolók készítésekor az értékpapír-befektetések, amelyeknél a Bank kifejezte hajlandóságát és képességét, hogy lejáratig kívánja tartani (Lejáratig tartandó értékpapírok), amortizált könyv szerinti értéken kerülnek értékelésre, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel. A lejáratig tartandó értékpapírok beszerzésekor kialakult prémium, illetve diszkont éves amortizációja hozzáadódik az ilyen befektetések kamatbevételeihez. Így az egyes időszakokban elszámolt eredmény állandó hozamot jelent az ilyen befektetéseken.

A lejáratig tartandó befektetések olyan értékpapírokat tartalmaznak, amelyeket a Bank hajlandó és képes lejáratig tartani. Ilyen típusú értékpapírok jellemzően a Magyar Állam által kibocsátott értékpapírok és jelzálog hitelintézet által kibocsátott jelzáloglevelek.

2.5. Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok

Az értékpapír befektetések a teljesítés napján könyvelődnek bekerülési értéken. A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok valós értéken szerepelnek a mérlegben, és az így elszámolt nem realizált nyereség és veszteség megjelenik a nem konszolidált eredménykimutatásban. A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok diszkont és kamatozó kincstárjegyeket, magyar államkötvényeket, Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott és egyéb értékpapírokat tartalmaznak. Az egyéb értékpapírok befektetési jegyeket, társaságok részvényeit, vállalati kötvényeket, jelzálogleveleket és külföldi állam által kibocsátott kötvényeket tartalmaznak.

Az értékesíthető értékpapírok valós értékre történő átértékelése az értékpapírpiacokon jegyzett ár vagy diszkontált cash-flow modell segítségével történik. Azokban az esetekben, ahol a jegyzett piaci ár nem elérhető, az értékpapírok valós értéke a jövőbeli pénzáramlások jelenértékeként kerül meghatározásra. A nem jegyzett értékpapírok valós értékének meghatározása a megfelelő egy részvényre jutó nyereség vagy az egy részvényre jutó pénzáramlás mutatók segítségével történik. Azoknál a kereskedési célú és értékesíthető értékpapíroknál, ahol nincs jegyzett piaci ár és amelyek valós értéke a fenti modellekből sem állapítható meg megbízhatóan, a szükséges céltartalékkal csökkentett bekerülési értéken szerepelnek.

2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK ÖSSZEFOGLALÁSA [folytatás]

2.6. Hitelek, bankközi kihelyezések, követelések, illetve a hitelezési és kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok

A hitelek és a bankközi kihelyezések, követelések a várható hitelezési, illetve kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékkal csökkentett, még visszafizetetlen tőkeállományon szerepelnek. A kamatok a kintlévő tőke alapján időarányosan kerültek elszámolásra. Amennyiben egy hitelfelvevő nem tesz eleget esedékes fizetési kötelezettségének, illetve a menedzsment megítélése szerint a jelek arra utalnak, hogy a hitelfelvevő a majdan esedékes fizetési kötelezettségeit esetleg nem tudja teljesíteni, akkor a még rendezetlen kamatkövetelés függő követelésként kerül elszámolásra. A hitelek folyósításával kapcsolatos díjak és költségek a hitelek folyósításakor kerülnek elszámolásra a nem konszolidált eredménykimutatásban.

A céltartalék összege a követelés könyv szerinti értéke és a várható jövőbeni pénzáramlásoknak a követelés eredeti effektív kamatlábjával diszkontált jelenértéke (megtérülő érték) közötti különbség, amely tartalmazza a garanciákból és fedezetekből várható megtérülést.

A várható hitelezési, illetve kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok szintje annak megfelelően került megállapításra, hogy fedezetet nyújtson az esetleges veszteségekre. A menedzsment a tartalékolás kellő szintjét az egyes hitelek és kihelyezések, veszteséggel kapcsolatos korábbi tapasztalatok, az adott gazdasági feltételek, a különböző hitelkategóriák kockázati tényezői és egyéb lényeges tényezők mérlegelése alapján határozza meg.

2.7. Részvények és részesedések

A részvények és részesedések befektetésekből és egyéb részesedésekből állnak. A meghatározó és jelentős tulajdoni részesedésű befektetések olyan részvényeket és részesedéseket jelentenek, ahol a Bank tulajdoni hányada eléri vagy meghaladja a 10%-ot és a befektetést stratégiai, hivatalos szabályozási vagy üzletviteli szempontok indokolják. A meghatározó tulajdoni részesedésű befektetések közé azok a befektetések tartoznak, amelyeknek a Bank - közvetlen, vagy közvetett tulajdoni részesedése alapján - képes a pénzügyi, működési politikáját irányítani. A jelentős tulajdoni részesedésű befektetések közé azok a befektetések tartoznak, amelyeknek a Bank - közvetlen, vagy közvetett tulajdoni részesedése alapján - képes a pénzügyi, működési politikájában részt venni, de azok tevékenységét nem tudja irányítani. Az egyéb részesedések jelentik azokat a részvényeket és részesedéseket, melyek nem esnek a fenti kritériumok alá.

A részvények és részesedések az eredeti bekerülési költségnek a tartós értékvesztésre képzett szükségesség céltartalékkal csökkentett értékén szerepelnek.

2.8. Visszavásárlási megállapodások

Amennyiben a részvények és kötvények értékesítése előre meghatározott áron való visszavásárlási kötelezettség mellett történik, azok továbbra is megjelennek a mérlegben, és ellenértékük Egyéb kötelezettségként kerül elszámolásra. Fordított esetben az újraértékesítési kötelezettség mellett vásárolt részvények és kötvények nem kerülnek elszámolásra a mérlegben, és az értük kifizetett ellenérték Egyéb eszközként jelenik meg. A kamat egyenletesen kerül elszámolásra a visszavásárlási megállapodás időtartama alatt.

**2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK
ÖSSZEFOGLALÁSA [folytatás]**

2.9. Tárgyi eszközök és immateriális javak

A tárgyi eszközök és az immateriális javak beszerzési értéken szerepelnek az értékcsökkenési leírás levonása után. Az értékcsökkenést az adott eszköz becsült hasznos élettartama alatt lineáris módon számítják az alábbiak szerint:

Épületek	1-2%
Gépek, berendezések	8-33,3%
Lízingelt eszközök	16,7-33,3%
Járművek	15-20%
Szoftverek	20-33,3%
Vagyoni értékű jogok	16,7%

A tárgyi eszközökre és az immateriális javakra azok üzembe helyezésének napjától kezdődően számol el értékcsökkenést a Bank.

A tárgyi eszközök és immateriális javak könyv szerinti értékét évente felülvizsgálják és szükség esetén értékvesztést számolnak el, ha a könyv szerinti érték tartósan magasabb a piaci értéknél. Amennyiben indok merül fel, meghatározzák az eszköz piaci értékét, és ha szükséges, a terven felüli értékcsökkenést a piaci értékig elszámolják. Ha nincs lehetőség az egyes eszköz piaci értékének meghatározására, a Bank annak az eszközcsoportnak a piaci értékét határozza meg, ahová az adott eszköz tartozik. Ha az épületek, berendezések és egyéb tárgyi eszközök könyv szerinti értéke nagyobb, mint a várhatóan megtérülő összeg, a különbözet haladéktalanul leírásra kerül a várhatóan megtérülő értékig.

2.10. Lízing

A pénzügyi lízing keretében beszerzett eszközöket (amelyek hasonló jogokkal és kötelezettségekkel járnak, mintha az eszközök saját tulajdonúak lennének) a Bank a tényleges bekerülési értéken aktiválja, és a hasznos élettartam ideje alatt amortizálja. A lízingdíj tőkerészét a lízingkötelezettség csökkenéseként, míg a kamatrészt az eredmény terhére számolja el a Bank, így a fennálló kötelezettség állandó arányban csökken a lízing időtartama alatt.

Az operatív lízing keretében fizetett lízingdíjakat az eredmény terhére lineáris módon, a lízing teljes futamideje alatt számolja el a Bank. Amennyiben az operatív lízing felmondásra kerül a futamidő lejárta előtt, a lízingbe adónak bármilyen, felmondási díj módjára fizetett összeg a felmondás évében ráfordításként kerül elszámolásra.

2.11. Visszavásárolt saját részvény

A visszavásárolt saját részvényeket a Bank a tőzsdén, illetve a tőzsdén kívüli piacon vásárolja és a nem konszolidált éves beszámolóban saját tőkét csökkentő tételként, beszerzési értéken mutatja be.

A visszavásárolt saját részvények értékesítésének eredménye közvetlenül a tartalékokkal (saját tőke) szemben kerül elszámolásra.

**2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK
ÖSSZEFOGLALÁSA [folytatás]**

2.12. Társasági adó

Az évente fizetendő társasági adó mértéke a magyar törvények alapján meghatározott adókötelezettségen alapul, mely korrigálva van a halasztott adózással. A pénzügyi jelentésekben és az adóbevallásban jelentkező eredmény közötti átmeneti időbeli eltérések miatt halasztott adó elszámolására olyan adókulcsokkal került sor, amelyek várhatóan a halasztott adó eszköz realizálásakor, illetve a halasztott adó kötelezettségek teljesítésekor érvényben lesznek.

2.13. Független és jövőbeni kötelezettségek

A Bank a rendes üzletmenet során mérlegen kívüli tranzakciókkal is foglalkozik, melyek között szerepelnek adott bankgaranciák, akkreditívek, hitelnyújtási kötelezettségek és tranzakciók pénzügyi instrumentumokkal. A fenti tételekre vonatkozó céltartalékok szintje úgy van megállapítva, hogy fedezetet nyújtson az esetleges jövőbeni veszteségekre. A menedzsment a tartalékolás kellő szintjét az egyes tételek, a veszteséggel kapcsolatos jelenlegi tapasztalatok, az adott gazdasági feltételek, a különböző tranzakciók kockázati tényezői és egyéb lényeges tényezők mérlegelése alapján határozza meg.

A Bank akkor képez céltartalékot, amikor egy múltbeli eseményből kifolyólag jelenbeli kötelezettsége keletkezik; valószínűsíthető, hogy gazdasági hasznot termelő forrásokból származó kifizetésekre lesz szükség a kötelezettség teljesítéséhez; és a kötelezettség mértéke megbízhatóan valószínűsíthető.

2.14. Mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok

A Bank rendszeres üzletmenete során derivatív pénzügyi instrumentumokkal is foglalkozik, amelyeknél alacsony kezdeti befektetés szükséges a teljes szerződésbeli értékhez képest. A derivatív pénzügyi instrumentumok magukban foglalják a határidős kamatláb-megállapodásokat, kamatláb-swap ügyleteket, a határidős deviza és deviza swap ügyleteket is. Ezen pénzügyi instrumentumokat a Bank arra használja, hogy fedezze a pénzügyi piacokon végrehajtott tranzakcióinak kamatláb- és devizakockázatát.

A derivatív pénzügyi instrumentumok alapvetően bekerülési értéken kerülnek a könyvekbe, majd a későbbiekben a valós értéken kerülnek bemutatásra. A valós érték meghatározása a jegyzett piaci ár, diszkontált cash-flow és más pénzügyi modell alapján kerül meghatározásra. A nem fedezeti ügyleteknek minősített derivatív pénzügyi instrumentumok valós értékében beálló változás a nem konszolidált eredménykimutatásban kerül elszámolásra, az értékelés elvégzésekor. Az összes derivatíva valós értékének és bekerülési értékének különbsége jellegének megfelelően eszközként vagy kötelezettségként kerül kimutatásra.

A fedezeti ügyletek minősített derivatívák valós értékének változása, amely a fedezeti ügylet definíciója szerint hatékony ügyletnek tekinthető, nyereségként vagy veszteségként kerül elszámolásra az eredmény javára vagy terhére az alapügyleten elszámolt valós érték korrekcióval egyetemben. A fedezeti ügylet nem hatékony része közvetlenül a nem konszolidált eredménykimutatásban kerül bemutatásra.

**2. SZ. JEGYZET: ALKALMAZOTT FŐ SZÁMVITELI ELVEK
ÖSSZEFOGLALÁSA [folytatás]**

2.14. Mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok (folytatás)

A cash-flow fedezeti ügyletnek minősített derivatívák valós értékének változása, amely a fedezeti ügylet definíciója szerint hatékony ügyletnek tekinthető, a saját tőkében a tartalékok között kerül bemutatásra. Az ily módon meghatározott tartalék a nem konszolidált eredménykimutatásban kerül elszámolásra nyereségként vagy veszteségként abban az időszakban, melyben az alapügyleten elszámolt nyereség vagy veszteség realizálódik. A fedezeti ügylet nem hatékony része közvetlenül a nem konszolidált eredménykimutatásban kerül bemutatásra.

Bizonyos derivatív ügyletek, amelyek a Bank kockázat-menedzseléséből származó pozíciók hatékony fedezését jelentik, nem minősülnek az IAS 39. standard szerinti fedezeti ügyletnek, és ezért kereskedési célú derivatíváknak minősülnek, amelyek valós értéken kerülnek bemutatásra, és a nem realizált nyereség és veszteség közvetlenül a nem konszolidált eredménykimutatásban jelenik meg.

2.15. Nem konszolidált cash-flow kimutatás

A cash-flow kimutatás szempontjából a készpénz és a készpénz-egyenértékesek a készpénzt, a nostro számlák egyenlegét, illetve a Magyar Nemzeti Banknál lévő számlákat jelentik, kivéve a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett kötelező tartalékokat.

A fedezeti ügyletekhez tartozó cash-flow ugyanazon soron kerül bemutatásra, mint az alapügyletkez tartozó pénzáramlás.

2.15. Összehasonlítható adatok

Néhány adat átsorolásra került a 2002-es nem konszolidált beszámolóban, annak érdekében, hogy a 2003. évi bemutatási formának megfeleljen.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

**3. SZ. JEGYZET: PÉNZTÁRAK, BETÉTSZÁMLÁK, ELSZÁMOLÁSOK
A MAGYAR NEMZETI BANKKAL (millió Ft-ban)**

	2003	2002
<u>Pénztárak:</u>		
forint	54 918	39 460
valuta	<u>3 111</u>	<u>3 570</u>
	<u>58 029</u>	<u>43 030</u>

Betétszámlák és elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal:

<u>Éven belüli:</u>		
forint	191 911	301 709
deviza	<u>3 035</u>	<u>3 251</u>
	<u>194 946</u>	<u>304 960</u>
<u>Éven túli:</u>		
deviza	<u>-</u>	<u>434</u>
	<u>-</u>	<u>434</u>
 <u>Összesen</u>	 <u>252 975</u>	 <u>348 424</u>

A kötelező jegybanki tartalékokra vonatkozó előírások szerint a kötelező tartalék szintje megközelítőleg 109.532 millió forint, illetve 93.067 millió forint volt 2003. december 31-én illetve 2002. december 31-én.

**4. SZ. JEGYZET: BANKKÖZI KIHELYEZÉSEK, KÖVETELÉSEK, A
KIHELYEZÉSI VESZTESÉGEKRE KÉPZETT
CÉLTARTALÉKOK LEVONÁSA UTÁN (millió Ft-ban)**

	2003	2002
<u>Éven belüli:</u>		
forint	85 141	146 576
deviza	<u>69 719</u>	<u>117 192</u>
	<u>154 860</u>	<u>263 768</u>
<u>Éven túli:</u>		
forint	3 300	8 300
deviza	<u>7 231</u>	<u>5 722</u>
	<u>10 531</u>	<u>14 022</u>
 <u>Összesen</u>	 <u>165 391</u>	 <u>277 790</u>
 Céltartalékok a várható kihelyezési veszteségekre	 <u>-182</u>	 <u>-163</u>
	<u>165 209</u>	<u>277 627</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

4. SZ. JEGYZET: BANKKÖZI KIHELYEZÉSEK, KÖVETELÉSEK, A KIHELYEZÉSI VESZTESÉGEKRE KÉPZETT CÉLTARTALÉKOK LEVONÁSA UTÁN (millió Ft-ban) [folytatás]

A devizában történt bankközi kihelyezések, követelések 2003. december 31-i állománya 0,3% és 5,1%, a 2002. december 31-i állománya 0,1% és 9,2% között kamatozott.

A forintban történt bankközi kihelyezések, követelések 2003. december 31-i állománya 9,6% és 13,7%, a 2002. december 31-i állománya 7,5% és 11,2% között kamatozott.

Bankközi kihelyezésekből, követelésekből várható kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok:

	2003	2002
Január 1-i egyenleg	163	170
Céltartalék képzés/(felszabadítás) a kihelyezési veszteségekre	<u>19</u>	<u>-7</u>
December 31-i egyenleg	<u>182</u>	<u>163</u>

5. SZ. JEGYZET: KERESKEDESI CÉLÚ ÉS ÉRTÉKESÍTHETŐ ÉRTÉKPAPÍROK (millió Ft-ban)

	2003	2002
Kereskedési célú értékpapírok		
Magyar diszkont kincstárjegyek	2 632	4 996
Magyar kamatozó kincstárjegyek	473	1 945
Államkötvények	42 331	10 002
Jelzáloglevelek	4 260	-
Egyéb értékpapírok	<u>257</u>	<u>1 148</u>
	<u>49 953</u>	<u>18 091</u>
Értékesíthető értékpapírok		
Államkötvények	56 336	38 881
Magyar diszkont kincstárjegyek	20 293	-
Egyéb kötvények	28 884	22 192
Jelzáloglevelek	<u>156 929</u>	<u>125 244</u>
	<u>262 442</u>	<u>186 317</u>
Összesen	<u>312 395</u>	<u>204 408</u>

A portfólió mintegy 93%-a és 90%-a volt forintban 2003. december 31-én és 2002. december 31-én.

Az államkötvények mintegy 2%-a és 10%-a devizában volt 2003. december 31-én és 2002. december 31-én. A 2003. december 31-i államkötvény portfólió mintegy 75%-a JPY-ben, 2%-a EUR-ban, 15%-a GBP-ben és 8%-a USD-ben volt. A 2002. december 31-i államkötvény portfólió mintegy 37%-a JPY-ben, 1%-a EUR-ban, 8%-a GBP-ben és 54%-a USD-ben volt.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

**5. SZ. JEGYZET: KERESKEDÉSI CÉLÚ ÉS ÉRTÉKESÍTHETŐ
ÉRTÉKPAPÍROK (millió Ft-ban) [folytatás]**

A kereskedési célú értékpapírok 2003. december 31-i állománya 2,1% és 13,1% között, a 2002. december 31-i állománya 2,3% és 10,5% között kamatozott.

A kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok kamatkondíciói és lejáratára az alábbiak szerint összegezhettek:

	2003	2002
Öt éven belül:		
változó kamatozású	91 041	42 837
fix kamatozású	<u>141 561</u>	<u>15 260</u>
	<u>232 602</u>	<u>58 097</u>
Öt éven túl:		
változó kamatozású	21 489	29 772
fix kamatozású	<u>50 169</u>	<u>105 193</u>
	<u>71 658</u>	<u>134 965</u>
Nem kamatozó értékpapírok	<u>8 135</u>	<u>11 346</u>
Összesen	<u>312 395</u>	<u>204 408</u>

**6. SZ. JEGYZET: HITELEK, A HITELEZÉSI VESZTESÉGEKRE KÉPZETT
CÉLTARTALÉKOK LEVONÁSA UTÁN (millió Ft-ban)**

	2003	2002
Rövid lejáratú hitelek és váltók (éven belüli)	406 091	381 364
Hosszú lejáratú hitelek és váltók (éven túli)	<u>682 970</u>	<u>632 048</u>
	<u>1 089 061</u>	<u>1 013 412</u>
Céltartalék	<u>-18 636</u>	<u>-18 418</u>
	<u>1 070 425</u>	<u>994 994</u>

A devizahitelek a teljes bruttó hitelállomány körülbelül 29%-át, illetve 21%-át képviselték 2003. december 31-én, illetve 2002. december 31-én.

Az éven belüli forinthelek 2003. december 31-i állománya 15,8% és 32% között, a 2002. december 31-i állománya 12,3% és 33% között kamatozott.

Az éven túli forinthelek 2003. december 31-i állománya 4% és 22,8% között, a 2002. december 31-i állománya 4% és 19,8% között kamatozott.

A bruttó hitelállomány megközelítőleg 1,6%-a, illetve 1,7%-a, olyan hitel, amelyre nem volt kamatelhatárolás 2003. december 31-én, illetve 2002. december 31-én.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

6. SZ. JEGYZET: HITELEK, A HITELEZÉSI VESZTESÉGEKRE KÉPZETT
CÉLTARTALÉKOK LEVONÁSA UTÁN (millió Ft-ban)
[folytatás]

A hitelállomány megbontása a főbb hiteltípusokra az alábbi:

	2003		2002	
Vállalkozói hitelek	678 986	62%	555 099	55%
Önkormányzati hitelek	91 529	8%	128 057	13%
Lakáshitelek	182 640	17%	212 150	20%
Fogyasztási hitelek	<u>135 906</u>	<u>13%</u>	<u>118 106</u>	<u>12%</u>
	<u>1 089 061</u>	<u>100%</u>	<u>1 013 412</u>	<u>100%</u>

A céltartalékok változása az alábbi volt:

	2003	2002
Január 1-i egyenleg	18 418	19 540
Céltartalék képzése	7 034	6 221
Felhasználások	<u>-6 816</u>	<u>-7 343</u>
December 31-i egyenleg	<u>18 636</u>	<u>18 418</u>

A Bank visszakereseti jog nélkül értékesíti a nem teljesítő hiteleket egy 100%-os tulajdonában lévő leányvállalatának, az OTP Faktoring Rt-nek. Lásd 23. számú jegyzet.

7. SZ. JEGYZET: RÉSZVÉNYEK ÉS RÉSZESEDESEK (millió Ft-ban)

	2003	2002
Befektetések		
Meghatározó érdekeltség	143 158	51 051
Jelentős érdekeltség	371	2 623
Egyéb	<u>949</u>	<u>995</u>
	<u>144 478</u>	<u>54 669</u>
Céltartalék	<u>-5 670</u>	<u>-5 781</u>
	<u>138 808</u>	<u>48 888</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

7. SZ. JEGYZET: RÉSZVÉNYEK ÉS RÉSZESEDESEK (millió Ft-ban) [folytatás]

Az alábbiakban részletezzük azon befektetéseket, ahol a Bank meghatározó tulajdoni hányaddal rendelkezik. A Bank érdekeltségi körébe tartozó társaságok – a táblázatban megjelölt kivételekkel – Magyarországon bejegyzett társaságok.

	2003		2002	
	Részesedés (közvetlen és közvetett)	Könyv szerinti érték	Részesedés (közvetlen és közvetett)	Könyv szerinti érték
OTP Garancia Biztosító Rt.	100,00%	7 472	100,00%	7 472
OTP Ingatlan Rt.	100,00%	1 228	100,00%	1 228
OTP Mérleg Rt.*	100,00%	750	100,00%	750
Merkantil Bank Rt.	100,00%	1 600	100,00%	1 600
OTP LTP Rt.	100,00%	1 950	100,00%	1 950
HIF Ltd. (Egyesült Királyság)	100,00%	1 132	100,00%	1 132
Bank Center No. 1. Kft.	100,00%	9 364	100,00%	9 364
OTP Faktoring Rt.	100,00%	150	100,00%	150
INGA EGY Kft.	100,00%	407	100,00%	407
INGA KETTŐ Kft.	100,00%	5 892	100,00%	5 892
OTP Pénztárszolgáltató Kft.	100,00%	1 317	100,00%	1 317
OTP Alapkezelő Rt.	100,00%	1 653	100,00%	1 653
OTP Jelzálogbank Rt.	100,00%	20 000	100,00%	7 100
AIR-Invest Kft.	100,00%	1 000	100,00%	1 000
DSK Bank EAD (Bulgária)	100,00%	79 162	-	-
OTP Banka Slovensko a.s. (Szlovákia)	97,10%	10 006	96,86%	9 970
Egyéb	-	<u>75</u>	-	<u>66</u>
Összesen:		<u>143 158</u>		<u>51 051</u>

*Az OTP Értékpapír Rt. neve, a vállalkozás fő tevékenységi körének változása miatt 2003. március 11-én OTP Mérleg Rt-re változott.

2003. október 1-én a Bank megvásárolta a vezető, univerzális bolgár DSK Bank EAD bankot, melynek a bolgár szabályok szerinti mérlegfőösszege a megvásárlás időpontjában 306.615 millió forint volt.

A céltartalékok változása az alábbi volt:

	2003	2002
Január 1-i egyenleg	5 781	5 226
Céltartalék (felszabadítás)/képzés	<u>-111</u>	<u>555</u>
December 31-i egyenleg	<u>5 670</u>	<u>5 781</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

8. SZ. JEGYZET: LEJÁRATIG TARTANDÓ ÉRTÉKPAPÍROK (millió Ft-ban)

	2003	2002
Államkötvények	276 892	345 024
Magyar diszkont kincstárjegyek	987	3 689
Jelzáloglevél	346 130	12 032
Egyéb értékpapírok	<u>1 300</u>	<u>1 300</u>
	<u>625 309</u>	<u>362 045</u>

A lejáratig tartandó értékpapírok kamatkondíciói és hátralévő lejárata az alábbiak szerint összegezhető:

	2003	2002
Öt éven belül:		
változó kamatozású	90 234	127 014
fix kamatozású	<u>351 908</u>	<u>145 809</u>
	<u>442 142</u>	<u>272 823</u>
Öt éven túl:		
változó kamatozású	43 995	47 333
fix kamatozású	<u>139 172</u>	<u>41 889</u>
	<u>183 167</u>	<u>89 222</u>
Összesen	<u>625 309</u>	<u>362 045</u>

A Bank az OTP Jelzálogbank Rt. által kibocsátott jelzáloglevelekből 216.957 millió forint nyilvántartási értékű részt, amit lejáratig meg kíván tartani, az értékesíthető kategóriából a lejáratig tartandó kategóriába sorolta. A lejáratig tartandó kategóriába átsorolt értékpapírok bekerülési értékét az átsorolás napján, 2003. június 30-án érvényes piaci árfolyamon állapította meg a Bank.

A portfólió 99,7% és 98,6%-a volt forintban 2003. december 31-én és 2002. december 31-én. A változó kamatozású értékpapírok kamata, melyet általában félévre állapítanak meg, a legtöbb esetben a 90 napos magyar diszkont kincstárjegy kamatán alapul.

A fix kamatozású forint papírok kamatlába 6,3% és 10,5%, illetve 6,3% és 13% között volt 2003. december 31-én, valamint 2002. december 31-én.

A kamatfizetés mind a változó, mind a fix kamatozású értékpapíroknál általában félévente történik.

A lejáratig tartandó értékpapírok valós értéke 2003. december 31-én 610.189 millió forint, 2002. december 31-én 367.644 millió forint volt.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

9. SZ. JEGYZET: TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉS IMMATERIÁLIS JAVAK NETTÓ ÉRTÉKE (millió Ft-ban)

2003. december 31-ével végződött év:

	Immateriális javak	Ingatlanok	Gépek, berendezések	Beruházások	Összesen
<u>Bruttó érték</u>					
Január 1-i egyenleg	32 655	37 241	54 609	6 951	131 456
Évközi növekedés	17 190	12 325	11 251	19 630	60 396
Évközi csökkenés	<u>-19 165</u>	<u>-200</u>	<u>-3 408</u>	<u>-22 209</u>	<u>-44 982</u>
December 31-i egyenleg	<u>30 680</u>	<u>49 366</u>	<u>62 452</u>	<u>4 372</u>	<u>146 870</u>
<u>Értékcsökkenés</u>					
Január 1-i egyenleg	18 862	5 475	35 814	-	60 151
Évközi növekedés	4 998	940	6 807	-	12 745
Évközi csökkenés	<u>-9 030</u>	<u>-46</u>	<u>-3 350</u>	<u>-</u>	<u>-12 426</u>
December 31-i egyenleg	<u>14 830</u>	<u>6 369</u>	<u>39 271</u>	<u>-</u>	<u>60 470</u>
<u>Nettó érték</u>					
Január 1-i egyenleg	<u>13 793</u>	<u>31 766</u>	<u>18 795</u>	<u>6 951</u>	<u>71 305</u>
December 31-i egyenleg	<u>15 850</u>	<u>42 997</u>	<u>23 181</u>	<u>4 372</u>	<u>86 400</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

9. SZ. JEGYZET: TÁRGYI ESZKÖZÖK ÉS IMMATERIÁLIS JAVAK NETTÓ ÉRTÉKE (millió Ft-ban) [folytatás]

2002. december 31-ével végződött év:

	Immateriális javak	Ingatlanok	Gépek, berendezések	Beruházások	Összesen
<u>Bruttó érték</u>					
Január 1-i egyenleg	26 197	33 982	50 319	2 942	113 440
Évközi növekedés	18 545	3 397	13 423	15 027	50 392
Évközi csökkenés	<u>-12 087</u>	<u>-138</u>	<u>-9 133</u>	<u>-11 018</u>	<u>-32 376</u>
December 31-i egyenleg	<u>32 655</u>	<u>37 241</u>	<u>54 609</u>	<u>6 951</u>	<u>131 456</u>
<u>Értékcsökkenés</u>					
Január 1-i egyenleg	14 331	4 709	37 673	-	56 713
Évközi növekedés	5 590	794	6 701	-	13 085
Évközi csökkenés	<u>-1 059</u>	<u>-28</u>	<u>-8 560</u>	<u>-</u>	<u>-9 647</u>
December 31-i egyenleg	<u>18 862</u>	<u>5 475</u>	<u>35 814</u>	<u>-</u>	<u>60 151</u>
<u>Nettó érték</u>					
Január 1-i egyenleg	<u>11 866</u>	<u>29 273</u>	<u>12 646</u>	<u>2 942</u>	<u>56 727</u>
December 31-i egyenleg	<u>13 793</u>	<u>31 766</u>	<u>18 795</u>	<u>6 951</u>	<u>71 305</u>

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

10. SZ. JEGYZET: EGYÉB ESZKÖZÖK (millió Ft-ban)

	2003	2002
Követelések állampapírok beváltásából	69	45
Eladásra tartott ingatlanok	307	455
Állami kamattámogatás miatt követelés	1 885	876
Vevőkövetelés	1 716	2 740
Előleg értékpapírokra és befektetésekre	528	475
Halasztott adózásból származó eszköz	559	-
Adókövetelések, illetve túlfizetések	821	278
Készletek	736	724
Egyéb adott előlegek	327	334
Halasztott fizetéssel értékesített követelések	4 453	5 931
OTP Jelzálogbank Rt-nek halasztott fizetéssel értékesített forrás hitel	28 186	15 947
Tőzsdei változó letét	-	240
Befektetési alapokkal és nyugdíjpénztárakkal kapcsolatos elszámolások	-	12 014
Vegyes aktív elszámolási számla	6	925
Befektetési szolgáltatási tevékenységből származó követelések	1 139	2 335
Aktív időbeli elhatárolás	3 935	2 843
Derivatív pénzügyi eszközök valós érték korrekciója	1 990	8 469
Egyéb	<u>3 871</u>	<u>6 695</u>
	<u>50 528</u>	<u>61 326</u>
Céltartalék	<u>-2 213</u>	<u>-2 418</u>
	<u>48 315</u>	<u>58 908</u>

Az egyéb eszközökre képzett céltartalékok között legnagyobb arányt az eladásra tartott ingatlanokra, a halasztott fizetéssel értékesített követelésekre, valamint a vevőkövetelésekre képzett céltartalékok képviselték.

Az egyéb eszközökből várható veszteségekre képzett céltartalékok változása az alábbi volt:

	2003	2002
Január 1-i egyenleg	2 418	1 669
Céltartalék (felszabadítás)/képzés	<u>-205</u>	<u>749</u>
December 31-i egyenleg	<u>2 213</u>	<u>2 418</u>

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

**11. SZ. JEGYZET: HITELINTÉZETEKSEL ÉS A MAGYAR NEMZETI BANKKAL
SZEMBENI KÖTELEZETTSÉGEK (millió Ft-ban)**

	2003	2002
Éven belüli:		
forint	7 478	29 920
deviza	<u>22 690</u>	<u>7 100</u>
	<u>30 168</u>	<u>37 020</u>
Éven túli:		
forint	4 291	4 774
deviza	<u>56 622</u>	<u>4 607</u>
	<u>60 913</u>	<u>9 381</u>
Összesen	<u>91 081</u>	<u>46 401</u>

A hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni éven belüli forint kötelezettségek 2003. december 31-i állománya 11,4% és 12,9% között, a 2002. december 31-i állománya 7,5% és 9,7% között kamatozott.

A hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni éven túli forintkötelezettségek 2003. december 31-i állománya 3% és 9,4% között a 2002. december 31-i állomány 9% és 9,5% között kamatozott.

A hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni éven belüli devizakötelezettségek 2003. december 31-i állománya 0,3% és 2,7% között, a 2002. december 31-i állománya 0,7% és 7,2% között kamatozott.

A hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni éven túli devizakötelezettségek 2003. december 31-i állománya 0,5% és 4,7% között, a 2002. december 31-i állománya 1,4% és 9,2% között kamatozott.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

12. SZ. JEGYZET: ÜGYFELEK BETÉTEI (millió Ft-ban)

	2003	2002
Éven belüli:		
forint	1 947 081	1 740 583
deviza	<u>279 332</u>	<u>293 597</u>
	<u>2 226 413</u>	<u>2 034 180</u>
Éven túli:		
forint	<u>38 115</u>	<u>11 473</u>
	<u>38 115</u>	<u>11 473</u>
Összesen	<u>2 264 528</u>	<u>2 045 653</u>

Az ügyfelek éven belüli forintbetéteinek 2003. december 31-i állománya 0,8% és 11% között, a 2002. december 31-i állománya 0,5% és 8% között kamatozott.

Az ügyfelek éven túli forintbetéteinek 2003. december 31-i állománya 5,3% és 8,8% között, a 2002. december 31-i állománya 5% és 7,6% között kamatozott.

Az ügyfelek devizabetéteinek 2003. december 31-i állománya 0,1% és 4,1% között, a 2002. december 31-i állománya 0,1% és 1,6% között kamatozott.

A betétállomány megbontása a főbb betéttípusokra az alábbi:

	2003		2002	
Vállalkozói betétek	440 034	20%	361 749	18%
Önkormányzati betétek	164 571	7%	152 590	7%
Lakossági betétek	<u>1 659 923</u>	<u>73%</u>	<u>1 531 314</u>	<u>75%</u>
	<u>2 264 528</u>	<u>100%</u>	<u>2 045 653</u>	<u>100%</u>

13. SZ. JEGYZET: KIBOCSÁTOTT ÉRTÉKPAPÍROK (millió Ft-ban)

	2003	2002
Eredeti lejárat szerint:		
Éven belüli	238	338
Éven túli	<u>1 801</u>	<u>1 716</u>
	<u>2 039</u>	<u>2 054</u>

Az értékpapírok forintban kerültek kibocsátásra, amelyek 2% és 4,3%, illetve 2% és 6,3% közötti kamatozásúak voltak 2003. december 31-én, illetve 2002. december 31-én.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

14. SZ. JEGYZET: EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK (millió Ft-ban)

	2003	2002
Adótartozások	2 044	1 608
Halasztott adózásból származó forrás	-	193
Giro elszámolási számlák	12 604	23 541
Szállítói tartozások	8 145	5 656
Bérek és társadalombiztosítás	5 882	6 153
Értékpapír bizományosi ügyletek passzív elszámolásai	15 852	5 431
Céltartalékok függő és jövőbeni kötelezettségekre	9 041	5 488
Tőzsdei változó letét	34	-
Osztalékfizetési kötelezettség	639	649
Passzív időbeli elhatárolás	8 484	4 692
Függő és elszámolási számla	2 083	2 543
Beszedésre átvett kölcsön	2 202	1 567
Derivatív pénzügyi instrumentumok valós érték korrekciója	90	3 680
Egyéb	<u>7 396</u>	<u>8 232</u>
	<u>74 496</u>	<u>69 433</u>

A függő és jövőbeni kötelezettségekre, mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumokra képzett céltartalékok részletezése:

	2003	2002
Peres esetekre képzett	1 509	1 591
Egyéb függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett	5 785	2 140
Egyéb céltartalék (várható kötelezettségekre)	1 671	1 529
Lakásszavatossági kötelezettségekre	<u>76</u>	<u>228</u>
	<u>9 041</u>	<u>5 488</u>

Az egyéb függő és jövőbeni kötelezettségek céltartaléka a Bank által adott garanciákra és a Bank által vállalt hitelnyújtási kötelezettségekre lett képezve.

A Bank üzleti tevékenysége keretében 1991-ig értékesítésre épített lakóingatlanokat finanszírozott és építtetett, amelynek keretében tíz éves garanciát kellett vállalnia az esetleges kivitelezési hibákért. A Bank átháríthatja a szavatossági igényeket a kivitelezőkre. Ezen követelések behajthatósága azonban minden esetben a kivitelező pénzügyi pozíciójától függ, ami egyes esetekben bizonytalan lehet, ezért céltartalék képzés történt a lakásszavatossági igényekből eredő esetleges jövőbeni veszteségekre.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

14. SZ. JEGYZET: EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK (millió Ft-ban) [folytatás]

A függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalékok levezetése:

	2003	2002
Január 1-i egyenleg	5 488	3 491
Céltartalék felszabadítás és képzés, nettó	3 705	2 066
Lakászavatossági kötelezettségekre képzett céltartalék felszabadítása	<u>-152</u>	<u>-69</u>
December 31-i egyenleg	<u>9 041</u>	<u>5 488</u>

15. SZ. JEGYZET: ALÁRENDELT KÖLCSÖNTŐKE

1993-ban a Bank 5 milliárd forint értékben alárendelt kölcsöntőkének minősülő kötvényeket bocsátott ki. A kötvényeket a Pénzügyminisztérium jegyezte le. Az alárendelt kölcsöntőkének minősülő kötvények kamatozása és a kamatfizetés gyakorisága a 2013/C hitelkonszolidációs államkötvény kamatfeltételeihez igazodik, mely változó kamatozású, évente két alkalommal történik a kamat megállapítása, valamint az időarányos kamatfizetés. A 2002. december 20-án esedékes féléves kamata 4,36%, 2003. június 20-án 3,25%, a 2003. december 20-án esedékes féléves kamata 4,8% volt. Az eredeti lejárat 20 év. Az alárendelt kölcsöntőkének minősülő kötvénykibocsátásból befolyó összegeket hasonló kamatfeltételű és lejáratú államkötvényekbe fektette a Bank.

1996. decemberében a Bank 30 millió USD és 31,14 millió DEM (EUR-ban kifejezve 15,92 millió) alárendelt kölcsöntőkét kapott az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banktól, melynek eredeti lejárat 2006. december 27. 2003. augusztus 22-én a lejáratot 2008. augusztus 27-re módosították. A hitel jogilag nem fedezett, futamideje 12 év, a fizetendő kamat hat hónapos LIBOR +1,4% 1996. december 27-től 1997. december 29-ig, hat hónapos LIBOR + 1,0% 1997. december 29-től 1999. június 28-ig, hat hónapos LIBOR + 1,7% 1999. június 28-tól 2003. december 27-ig, valamint hat hónapos LIBOR + 1,35% 2003. december 28-tól 2008. augusztus 27-ig.

16. SZ. JEGYZET: JEGYZETT TŐKE (millió Ft-ban)

	2003	2002
<u>Engedélyezett, kibocsátott és befizetett:</u>		
Törzsrészcvény	<u>28 000</u>	<u>28 000</u>
	<u>28 000</u>	<u>28 000</u>

1997. szeptember 3-tól a Bank jegyzett tőkéjében 1 db ezer forint névértékű szavazatelsőbbbségi részvény ("aranyrészvény") is szerepel (lásd 1.1 jegyzet).

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

17. SZ. JEGYZET: TARTALÉKOK (millió Ft-ban)

	2003	2002
Január 1-i egyenleg	192 358	141 559
Adózott eredmény	70 141	51 901
Visszavásárolt saját részvény értékesítésének nyeresége/(vesztesége)	<u>5</u>	<u>-1 102</u>
December 31-i egyenleg	<u>262 504</u>	<u>192 358</u>

A magyar számviteli előírások szerinti beszámolóban a tartalékok állománya 234.415 millió forint és 177.843 millió forint volt 2003. december 31-én, illetve 2002. december 31-én. A fenti összegekből 41.326 millió forintot és 34.169 millió forintot jelentett az általános tartalék állománya 2003. december 31-én, illetve 2002. december 31-én. Az általános tartalék nem használható fel osztalékfizetésre.

Az OTP Bank Rt. 2003. április 25-én tartott közgyűlés határozata alapján a 2002. év eredményéből osztalék fizetésére nem került sor.

A 2003. december 31-én zárult év osztalékáról a 2004. áprilisában tartandó közgyűlés dönt, az elfogadásra javasolt osztalék összege 16.800 millió forint.

18. SZ. JEGYZET: VISSZAVÁSÁROLT SAJÁT RÉSZVÉNY (millió Ft-ban)

	2003	2002
Névérték	<u>1 324</u>	<u>1 543</u>
Könyv szerinti érték (beszerzési érték)	<u>14 328</u>	<u>16 883</u>

19. SZ. JEGYZET: EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK (millió Ft-ban)

	2003	2002
Céltartalék (felszabadítás)/képzés részvényekre és részesedésekre	-111	555
Céltartalék (felszabadítás)/képzés egyéb eszközökre	-205	749
Céltartalék képzés függő és jövőbeni kötelezettségekre	3 705	2 066
Általános költségek, bérleti díjakat is ideértve	18 329	17 960
Reklám	3 406	3 024
Adók, társasági adó kivételével	11 184	7 864
Szolgáltatások	15 062	11 758
Fizetett díjak	2 305	2 586
Egyéb	<u>2 652</u>	<u>2 878</u>
	<u>56 327</u>	<u>49 440</u>

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

20. SZ. JEGYZET: TÁRSASÁGI ADÓ (millió Ft-ban)

A Bankot jelenleg 18%-os társasági adó terheli, ami az adóalap után kerül megállapításra. A halasztott adó számításánál a 2004. évtől érvényes 16%-os társasági adókulcs került figyelembe vételre.

Az elszámolt társasági adó levezetés az alábbiak szerint alakult:

	2003	2002
Tárgyévi adó	15 139	10 885
Halasztott adó	<u>-752</u>	<u>215</u>
	<u>14 387</u>	<u>11 100</u>

A halasztott adó levezetése az alábbiak szerint alakult:

	2003	2002
Január 1-i egyenleg	-193	22
Halasztott adó jóváírás/(ráfordítás)	<u>752</u>	<u>-215</u>
December 31-i egyenleg	<u>559</u>	<u>-193</u>

A társasági adó levezetése az alábbiak szerint alakult:

	2003	2002
Adózás előtti eredmény	84 528	63 001
Tartós időbeli eltérések	-1 360	-3 033
Osztalékbevételek	-7 691	-332
Egyéb tartós időbeli eltérések	<u>3 929</u>	<u>2 030</u>
Módosított adóalap	<u>79 406</u>	<u>61 666</u>
Adó	<u>14 387</u>	<u>11 100</u>

21. SZ. JEGYZET: PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely egy másik féltől készpénz vagy más pénzügyi eszköz bevételére jogosít (pénzügyi eszköz), vagy másik fél számára készpénz vagy más pénzügyi eszköz kifizetésének kötelezettségét hordozza (pénzügyi kötelezettség).

A pénzügyi eszközök a Bank számára bizonyos kockázatokat jelenthetnek. A Bankot érintő leglényegesebb kockázatok a következők:

Hitelezési kockázat

A Bank hitelezési kockázatot vállal, amely annak a kockázata, hogy valamely másik fél nem tudja az adott összeget teljességében visszafizetni, amikor az esedékessé válik. A Bank úgy strukturálhatja az általa vállalt hitelezési kockázatot, hogy megszabja az egy adóssal, vagy adósbankkal szemben felvállalható kockázat összegét. További módszer a földrajzi, vagy iparági szegmensek szerinti limitek meghatározása. Az ilyen kockázatokat a Bank rendszeresen figyeli, és éves, illetve gyakoribb felülvizsgálatnak veti alá. Az egy adósra vonatkozó kockázat - beleértve a bankokat és brókercégeket is - tovább csökkenthető al-limitek bevezetésével, amelyek mind a mérlegen belüli, mind a mérlegen kívüli kitettséget korlátozzák, és napi teljesítési kockázatra vonatkozó limitekkel a különböző kereskedési módozatok - pl. határidős devizaügyletek - esetén. A Bank napi szinten ellenőrzi a tényleges kockázati kitettséget a limitekhez viszonyítva. A hitelezési kockázatnak való kitettséget oly módon kezeli, hogy rendszeres elemzést készít az adósok és potenciális adósok kamat- és tőke-visszafizetési képességét illetően, és szükség szerint változtatja a hitelfelvételi limiteket. A hitelkockázat kezelésének másik módja biztosítékok, illetve vállalati és személyi garanciák beszerzése.

Piaci kockázat

A Bank piaci kockázatot vállal. Piaci kockázatok a kamatláb-, deviza- és részvénytermékek nyitott pozíciójából adódnak, mivel ezek mindegyike ki van téve mind általános, mind specifikus piaci mozgásoknak. A Bank kockázatotott érték (Value-at-risk) módszert alkalmaz a nyitott pozíciók piaci kockázatának és a maximálisan várható veszteségnek a becslésére, amelyet a piaci feltételek változásaira vonatkozó feltételezésekre alapoz. A Menedzsment határozza meg azt a kockázatotott értéket, amelyet a Bank vállal, és ezt napi rendszerességgel nyomon követi.

Likviditási kockázat

Lásd a 27. sz. jegyzet

Devizakockázat

Lásd a 28. sz. jegyzet

Kamatláb kockázat

Lásd a 29. sz. jegyzet

22. SZ. JEGYZET: MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK ÉS DERIVATÍV PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK (millió Ft-ban)

Normál üzletmenet során a Bank különböző pénzügyi tranzakciókban vesz részt, amelyek nem jelennek meg a mérlegben, és amelyeket mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumoknak neveznek. Ezzel ellentétes megjegyzés hiányában a mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok elméleti tőkeösszege szerepel az alábbiakban:

(a) Függő kötelezettségek

	2003	2002
Hitelkeret igénybe nem vett része	392 308	314 127
Bankgarancia	65 010	47 401
Visszaigazolt akkreditívek	956	787
Egyéb	24 502	20 051
Le nem zárt peres ügyekből várható kötelezettségek (perérték)	<u>2 469</u>	<u>4 846</u>
	<u>485 245</u>	<u>387 212</u>

Hitelnyújtásra vonatkozó kötelezettségvállalás, garanciavállalásokból és akkreditívekből származó függő kötelezettségek

Ezen instrumentumok elsődleges célja, hogy a Bank az ügyfelek számára igény szerint biztosítson pénzeszközöket. A garanciák és akkreditívek - amelyek visszavonhatatlanul biztosítják, hogy a Bank helytálljon abban az esetben, ha az ügyfél nem tudja teljesíteni harmadik fél felé fennálló kötelezettségeit - a kölcsönökkel azonos hitelezési kockázatot jelentenek. Az okmányos és kereskedelmi akkreditívek - amelyek keretében a Bank egy ügyfele nevében írásban kötelezettséget vállal arra, hogy meghatározott feltételek mellett valamely harmadik fél egy előre meghatározott összeget lehívhat a Banktól - biztosítékát azon áruk leszállítása képezi, amelyre az akkreditív vonatkozik, így kevesebb kockázatot hordoznak, mint a közvetlen hitelfelvétel.

A hitelek, garanciák vagy akkreditívek formájában nyújtott kölcsönök engedélyezhető keretének kihasználatlan részei vonatkozásában a Bank kötelezettséget vállalhat hitelnyújtásra. A kölcsönnyújtásra vonatkozó kötelezettségvállalás hitelezési kockázatának tekintetében a Bank potenciálisan a kihasználatlan kötelezettségvállalási keretének teljes összegével megegyező veszteség kockázatának van kitéve. Ugyanakkor, a veszteség valószínűsíthető összege alacsonyabb a kihasználatlan kötelezettségvállalási keret teljes összegénél, mivel a legtöbb hitelnyújtásra vonatkozó kötelezettség feltétele, hogy az ügyfelek megfeleljenek bizonyos hitelképességi követelményeknek.

22. SZ. JEGYZET: MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK ÉS DERIVATÍV PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK (millió Ft-ban) [folytatás]

A garanciákra, visszavonhatatlan akkreditívekre és igénybe nem vett hitelnyújtási kötelezettségvállalásokra hasonló hitelezési kockázati monitoring és hitelezési politika vonatkozik, mint amelyet hitelnyújtásnál alkalmaznak. A Bank menedzsmenete szerint a garanciákkal, visszavonhatatlan akkreditívekkel és igénybe nem vett hitelnyújtási kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos piaci kockázat minimális.

Jogviták

A mérleg fordulónapjáig a Bankkal szemben különféle kárigények kerültek bejelentésre és különböző jogi eljárások folytak, melyek jellegük alapján a rendes üzletmenethez tartoznak. Ezen igények és jogi eljárások szintje megfelel az előző évi igények és jogi eljárások szintjének.

A Bank megítélése szerint a vele szemben támasztott igények és peresített követelések nem érintik lényegesen pénzügyi helyzetét, jövőbeli működési eredményét vagy cash-flow-ját, bár nem adható biztosíték az igények és peresített követelések végső kimenetele tekintetében.

(b) Derivatív pénzügyi instrumentumok (az adatokat névértéken közöltük, ahol ettől eltér, külön jeleztük)

	2003	2002
Külföldi devizára szóló határidős szerződések		
Követelés	55 164	55 869
Kötelezettség	<u>56 691</u>	<u>58 743</u>
Nettó érték	<u>-1 527</u>	<u>-2 874</u>
Nettó valós érték	<u><u>-235</u></u>	<u><u>-4 181</u></u>
 FX-swap és kamat-swap ügyletek		
Követelés	230 852	161 347
Kötelezettség	<u>216 839</u>	<u>150 126</u>
Nettó érték	<u>14 013</u>	<u>11 221</u>
Nettó valós érték	<u><u>14 711</u></u>	<u><u>17 210</u></u>
 Opciós szerződések		
Követelés	25 402	183 322
Kötelezettség	<u>18 184</u>	<u>164 658</u>
Nettó érték	<u>7 218</u>	<u>18 664</u>
Nettó valós érték	<u><u>7 128</u></u>	<u><u>18 805</u></u>
 FRA*		
Követelés	-	41 700
Kötelezettség	<u>-</u>	<u>26 500</u>
Nettó érték	<u>-</u>	<u>15 200</u>
Nettó valós érték	<u><u>-</u></u>	<u><u>15 166</u></u>

* Határidős kamatláb megállapodások

22. SZ. JEGYZET: MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK ÉS DERIVATÍV PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK (millió Ft-ban) [folytatás]

A Bank szigorú limiteket alkalmaz a nettó nyitott származékos pozíciók - azaz a vételi és eladási ügyletek közti különbségek - vonatkozásában, mind az összeg, mind a futamidő tekintetében. Bármely esetben, a hitelezési kockázatnak kitett összeg a nyereséges instrumentumok (azaz eszközök) jelenlegi valós értékére korlátozódik, amely - a származékos ügyletek viszonylatában - a még le nem járt instrumentumok volumenét tükröző szerződéses vagy elméleti tőkeösszegnek csupán kis hányadát jelenti. A Bank ezt a hitelezési kockázatot az ügyfelekre vonatkozó hitelezési limitek részeként kezeli, a piaci mozgásokból eredő potenciális kitétséggel együtt. Az ezen instrumentumokra vonatkozó hitelezési kockázat esetén a Bank nem ír elő fedezetet vagy más biztosítékot, kivéve az ügyfelekkel folytatott kereskedés esetén, ahol a Bank a legtöbb esetben értékpapírletétet kér.

2003. december 31-én a Bank 1.990 millió forint pozitív és 90 millió forint negatív valós értékű derivatív pénzügyi instrumentummal rendelkezett. A derivatív pénzügyi instrumentumok pozitív valós érték korrekcióját az egyéb eszközök között, a negatív valós érték korrekcióját az egyéb kötelezettségek között mutatjuk be. 2002. december 31-én az értékek rendre 8.469 millió forint és 3.680 millió forint voltak.

Deviza adásvételi ügyletek

A deviza adásvételi ügyletek adott összegű deviza adott árfolyamon történő azonnali (az elszámolásra a kötés napját követő két napon belül kerül sor) vagy határidős (az elszámolásra a kötés napját követő két napon túl kerül sor) adásvételét jelentik. Az ügyletek értéke nem tükrözi a szerződésekhez kapcsolódó tényleges piaci és hitelezési kockázatot.

A deviza adásvételi ügyleteket a Bank kockázatkezelési és kereskedési céllal köti. A Bank kockázatkezelést szolgáló ügyleteit a külföldi devizában nyújtott hitelek és hitelintézeteknél elhelyezett betétek árfolyamváltozásából eredő kockázatok fedezése céljából alkalmazza.

Deviza-swap és kamatláb-swap ügyletek

A Bank forint és deviza, illetve deviza és deviza cseréjére vonatkozó deviza-swap ügyleteket és kamatláb-swap ügyleteket köt.

A deviza-swap ügylet valamely pénzügyi instrumentum cseréjére vonatkozó olyan összetett megállapodás, amely egy azonnali és egy vagy több határidős adás-vételi ügyletből áll.

A kamatláb-swap ügyletek esetén a felek egy vagy több alkalommal fizetést teljesítenek egymás felé, melyek alapját egy adott elméleti tőkeösszegre számított fix, illetve időszakosan módosított kamatláb képezi. Az elméleti tőkeösszeg az az érték, amelyre vonatkozóan a kamat kiszámításra kerül, hogy ily módon meghatározzák a kamatláb-swap ügylet során teljesítendő pénzáramlásokat. Az elméleti tőkeösszeget a tranzakciók volumenének kifejezése érdekében alkalmazzák, de ezek az összegek ténylegesen nem járnak pénzáramlással. A Bank kamatláb-swap ügyleteinek célja a kamatláb-kockázati kitétség kezelése, elszámolásuk pedig piaci értéken történik.

**22. SZ. JEGYZET: MÉRLEGEN KÍVÜLI TÉTELEK ÉS DERIVATÍV PÉNZÜGYI
INSTRUMENTUMOK (millió Ft-ban) [folytatás]**

Határidős kamatláb-megállapodások

A határidős kamatláb-megállapodások esetén a felek vállalják, hogy egy adott jövőbeli időpontban egy referencia-kamatláb és egy közösen megállapított fix kamatláb közti különbség alapján számolnak el egymással. A kamatlábak változásai nyomán a szerződéses pozíciók piaci értékében bekövetkező változások piaci kockázatot eredményezhetnek. A Bank olyan módon csökkenti a piaci kockázatot, hogy általában azonos értékű ellentétes vagy ellensúlyozó pozíciókat nyit, valamint limiteket alakít ki az ilyen módon nem fedezett pozíciókra, és ezeket folyamatosan nyomon követi. A hitelezési kockázat kezelése jóváhagyási eljárások segítségével történik, melyek tartalmazzák az egyes ügyfelekre vonatkozó limiteket. A Bank határidős kamatláb-megállapodásainak célja a kamatláb-kockázati kitettség kezelése, elszámolásuk pedig piaci értéken történik.

A függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalékok levezetése a 14. sz. jegyzetben található.

23. SZ. JEGYZET: TRANZAKCIÓK KAPCSOLT VÁLLALATOKKAL

A kapcsoló vállalatokkal folytatott tranzakciók az alábbiak szerint összegezhetők:

A Bank 2003. december 31-ével zárult évben 3.634 millió forint, a 2002. december 31-ével zárult évben 4.961 millió forint értékben adott el minősített hiteleket, illetve kapcsolódó kamatköveteléseket az OTP Faktoring Rt.-nek visszkereseti jog nélkül. E követelések bruttó könyv szerinti értéke 2003. december 31-én 10.043 millió forint, 2002. december 31-én 12.238 millió forint volt, melyekhez kapcsolódóan a Bank 5.503 millió forint, illetve 9.603 millió forint céltartalékot számolt el. A kapcsolódó jelzálogjogok szintén átruházásra kerültek az OTP Faktoring Rt.-re. A fenti tranzakció eredményhatása a nem konszolidált eredménykimutatásban elszámolásra került.

A Bank az OTP Lakástakarékpénztár Rt.-től a megkötött lakástakarékpénztári szerződések után a 2003. december 31-ével zárult évben 924 millió forint, a 2002. december 31-ével zárult évben 481 millió forint jutalékot kapott.

A Bank által az OTP-Garancia Biztosító Rt.-nek fizetett biztosítási díj összege a 2003. december 31-ével zárult évre 1.054 millió forint, a 2002. december 31-ével zárult évre 841 millió forint volt.

A Bank az OTP Alapkezelő Rt. megbízásából végzett tevékenységek során a 2003. december 31-ével zárult évben 509 millió forint letétkezelői díjat és 2.445 millió forint forgalmazói érdekeltségi díjat kapott, míg a 2002. december 31-ével zárult évben 438 millió forintot, illetve 2.116 millió forintot.

Az OTP Ingatlan Rt. a Bank megbízásából végzett tevékenységek során a 2003. december 31-ével zárult évben 3.735 millió forint, a 2002. december 31-ével zárult évben 3.071 millió forint árbevételért el.

A Bank visszavásárlási kötelezettséggel 2003. évben 448.034 millió forint, 2002. évben 189.785 millió forint (kamatot magában foglaló) értékben adott el jelzáloghitelezésből származó követelést az OTP Jelzálogbank Rt.-nek. Ezen követelések bruttó könyv szerinti értéke 447.289 millió forint és 189.430 millió forint volt.

2003. évben a Bank 25.072 millió forint jutalékot kapott az OTP Jelzálogbank Rt.-től, 2002. évben ez az összeg 5.250 millió forint volt. Ez a jutalékbevételek a Bank által nyújtott hitelekkel kapcsolatos, amelyek később értékesítésre kerültek az OTP Jelzálogbanknak.

A normál üzletvitel során a Banknak egyéb tranzakciói is vannak a leányvállalataival, melyek összege és száma nem jelentős ezen nem konszolidált beszámoló egészét tekintve.

Az Igazgatósági és Felügyelő Bizottsági tagok 2003. december 31-én 139 millió forint, 2002. december 31-én 103 millió forint hitelkerettel rendelkeztek. A hitelek kondíciói megfeleltek az általános hitelfolyósítási feltételeknek.

Normál üzletmenet során a bank hiteleket és egyéb banki szolgáltatásokat nyújt a vezetés egyes tagjainak résztulajdonában álló vállalkozásoknak. Ezen hitelek összege 1.700 millió forint, illetve 1.762 millió forint, a le nem hívott hitelkeret és bankgarancia összege 135 millió forint, illetve 173 millió forint volt 2003. és 2002. december 31-én.

24. SZ. JEGYZET: PÉNZ ÉS PÉNZ EGYENÉRTÉKESEK (millió Ft-ban)

	2003	2002
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	252 975	348 424
A Magyar Nemzeti Banknál lévő kötelező tartalék	<u>-109 532</u>	<u>-93 067</u>
	<u>143 443</u>	<u>255 357</u>

25. SZ. JEGYZET: HITELKEZELŐI TEVÉKENYSÉG

Számos, a vállalatok által alkalmazottaiknak nyújtott (elsősorban lakáscélú) hitel vonatkozásában a Bank hitelkezelőként működik. Ezen hitelek végső kockázatát a hitel forrását biztosító fél viseli. Mivel ezek a hitelek és a hozzájuk kapcsolódó alapok nem tartoznak a Bank eszközei és forrásai közé, ezért a mellékelt mérlegben nettósítva szerepelnek. A Bank által kezelt ilyen hitelek teljes állománya 46.187 millió forint, illetve 46.745 millió forint volt 2003. december 31-én és 2002. december 31-én.

26. SZ. JEGYZET: ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK KONCENTRÁCIÓJA

A Magyar Állammal, valamint a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni követelések és értékpapírok a Bank eszközállományának kb. 22% és 30%-át képviselték 2003. december 31-én, illetve 2002. december 31-én. Az OTP Jelzálogbank Rt. által kibocsátott értékpapírok a Bank eszközállományának kb. 19% és 6%-át képviselték 2003. december 31-én, illetve 2002. december 31-én. 2003. december 31-én és 2002. december 31-én nem volt az eszközökben és a forrásokban egyéb jelentős koncentráció.

27. SZ. JEGYZET: ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK LEJÁRAT SZERINTI ELEMZÉSE ÉS A LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT ELEMZÉSE (millió Ft-ban)

A likviditási kockázat annak a kitétségnek a mértéke, hogy a Banknak mennyiben kell a likvid eszközeit esetlegesen növelni, hogy a Bank időben eleget tudjon tenni a pénzügyi instrumentumokból származó kötelezettségeinek. A Bank a likviditási pozícióját a Magyar Nemzeti Bank által lefektetett irányelvek szerint kezeli. A következő táblázatok az eszközöket, a forrásokat és a saját tőkét mutatják be lejárat csoportok szerint. A lejárat csoportokat a szerződéses lejáratig hátralevő idő szerint állapította meg a Bank. A lejárat időszakokba történt besorolás a leginkább prudensnek tekinthető módon történt, így figyelembe vételre kerültek a előrefizetési lehetőségek.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

**27. SZ. JEGYZET: ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK LEJÁRAT SZERINTI ELEMZÉSE
ÉS LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT ELEMZÉSE (millió Ft-ban)
[folytatás]**

2003. december 31-én

	3 hónapon belüli	éven belüli, 3 hónapon túli	éven túli, 5 éven belüli	5 éven túli	Összesen
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	252 975	-	-	-	252 975
Bankközi kihelyezések, követelések, a kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	146 823	7 855	10 174	357	165 209
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok	12 105	27 740	200 892	71 658	312 395
Hitelek, a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	109 641	285 516	461 162	214 106	1 070 425
Kamatkövetelések	31 789	1	2	-	31 792
Részvények és részesedések	-	-	-	138 808	138 808
Lejáratig tartandó értékpapírok	115 358	69 298	257 486	183 167	625 309
Tárgyi eszközök és immateriális javak nettó értéke	-	-	20 540	65 860	86 400
Egyéb eszközök	<u>44 389</u>	<u>3 926</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>48 315</u>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	<u>713 080</u>	<u>394 336</u>	<u>950 256</u>	<u>673 956</u>	<u>2 731 628</u>
Hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	15 336	14 832	58 258	2 655	91 081
Ügyfelek betétei	1 905 485	320 928	38 115	-	2 264 528
Kibocsátott értékpapírok	238	-	1 801	-	2 039
Kamattartozások	5 697	2 198	-	-	7 895
Egyéb kötelezettségek	63 762	10 734	-	-	74 496
Alárendelt kölcsöntőke	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>10 413</u>	<u>5 000</u>	<u>15 413</u>
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	<u>1 990 518</u>	<u>348 692</u>	<u>108 587</u>	<u>7 655</u>	<u>2 455 452</u>
Jegyzett tőke	-	-	-	28 000	28 000
Tartalékok	-	-	-	262 504	262 504
Visszavásárolt saját részvény	<u>-</u>	<u>-14 328</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-14 328</u>
SAJÁT TŐKE	<u>-</u>	<u>-14 328</u>	<u>-</u>	<u>290 504</u>	<u>276 176</u>
FORRÁSOK ÖSSZESEN	<u>1 990 518</u>	<u>334 364</u>	<u>108 587</u>	<u>298 159</u>	<u>2 731 628</u>
LIKVIDITÁS (HIÁNY)/TÖBBLET	<u>-1 277 438</u>	<u>59 972</u>	<u>841 669</u>	<u>375 797</u>	<u>-</u>

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONSZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

**27. SZ. JEGYZET: ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK LEJÁRAT SZERINTI ELEMZÉSE
ÉS LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT ELEMZÉSE (millió Ft-ban)
[folytatás]**

2002. december 31-én

	3 hónapon belüli	éven belüli, 3 hónapon túli	éven túli, 5 éven belüli	5 éven túli	Összesen
Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	346 964	1 026	307	127	348 424
Bankközi kihelyezések, követelések, a kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	217 817	45 788	13 722	300	277 627
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok	9 957	6 185	53 301	134 965	204 408
Hitelek, a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	150 122	225 304	338 292	281 276	994 994
Kamatkövetelések	21 979	1 395	33	-	23 407
Részvények és részesedések	-	-	-	48 888	48 888
Lejáratig tartandó értékpapírok	24 165	56 598	192 060	89 222	362 045
Tárgyi eszközök és immateriális javak nettó értéke	-	-	28 282	43 023	71 305
Egyéb eszközök	<u>51 408</u>	<u>7 500</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>58 908</u>
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	<u>822 412</u>	<u>343 796</u>	<u>625 997</u>	<u>597 801</u>	<u>2 390 006</u>
Hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	27 445	9 575	7 737	1 644	46 401
Ügyfelek betétei	1 671 710	362 470	11 473	-	2 045 653
Kibocsátott értékpapírok	174	164	1 716	-	2 054
Kamattartozások	4 810	2 669	-	-	7 479
Egyéb kötelezettségek	61 881	6 114	1 171	267	69 433
Alárendelt kölcsöntőke	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>10 511</u>	<u>5 000</u>	<u>15 511</u>
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	<u>1 766 020</u>	<u>380 992</u>	<u>32 608</u>	<u>6 911</u>	<u>2 186 531</u>
Jegyzett tőke	-	-	-	28 000	28 000
Tartalékok	-	-	-	192 358	192 358
Visszavásárolt saját részvény	<u>-</u>	<u>-16 883</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-16 883</u>
SAJÁT TŐKE	<u>-</u>	<u>-16 883</u>	<u>-</u>	<u>220 358</u>	<u>203 475</u>
FORRÁSOK ÖSSZESEN	<u>1 766 020</u>	<u>364 109</u>	<u>32 608</u>	<u>227 269</u>	<u>2 390 006</u>
LIKVIDITÁS (HIÁNY)/TÖBBLET	<u>-943 608</u>	<u>-20 313</u>	<u>593 389</u>	<u>370 532</u>	<u>-</u>

28. SZ. JEGYZET: NETTÓ DEVIZAPOZÍCIÓ ÉS DEVIZAKOCKÁZAT
(millió Ft-ban)

2003

	USD	EUR	Egyéb	Összesen
Eszközök	75 018	301 021	93 382	469 421
Források	-91 700	-244 969	-34 086	-370 755
Mérlegen kívüli eszközök és források, nettó	<u>19 596</u>	<u>-91 036</u>	<u>-7 094</u>	<u>-78 534</u>
Nettó pozíció	<u>2 914</u>	<u>-34 984</u>	<u>52 202</u>	<u>20 132</u>

2002

	USD	EUR	Egyéb	Összesen
Eszközök	155 937	173 721	53 140	382 798
Források	-112 482	-170 049	-34 211	-316 742
Mérlegen kívüli eszközök és források, nettó	<u>-42 961</u>	<u>-4 656</u>	<u>-4 067</u>	<u>-51 684</u>
Nettó pozíció	<u>494</u>	<u>-984</u>	<u>14 862</u>	<u>14 372</u>

A fenti kimutatás a Bank fő devizanemekben fennálló devizapozícióját mutatja be. A fennmaradó devizanemek az "egyéb" soron kerültek feltüntetésre. A Bank a Magyar Nemzeti Bank által felállított nyitott pozícióra vonatkozó limiteken túlmenően saját limitrendszer alapján is ellenőrzi a deviza pozícióit. A Bank nyitott deviza pozíciójának mérésére a Value At-Risk (VAR) modellt is használja.

29. SZ. JEGYZET: KAMATLÁBKOCKÁZAT-KEZELÉS

A kamatlábkockázat az a kockázat, amely szerint a pénzügyi instrumentumok értéke változhat a piaci kamatláb mozgásának hatására. Egy pénzügyi instrumentum kamatának rögzítésére vonatkozó időtartam következképpen jelzi, hogy az adott instrumentum milyen mértékben kitett a kamatlábkockázatnak.

A Bank kamatozó eszközeinek és forrásainak többsége oly módon van kialakítva, hogy a rövid lejáratú eszközök összhangban legyenek a rövid lejáratú kötelezettségekkel, vagy a hosszú lejáratú eszközök és a hosszú lejáratú kötelezettségek éven belüli kamatváltoztatása biztosítva legyen, vagy a hosszú lejáratú eszközök és a kapcsolódó hosszú lejáratú kötelezettségek kamatváltozása párhuzamosan történjen.

A fentiekén túl, a különféle kamatozó eszközök és kamatozó források közötti széles kamatsáv nagyfokú rugalmasságot biztosít a Banknak a kamatlábkülönbségek és a kamatlábkockázat kezelésére.

A következő táblázat az eszközök és források kamatainak újraárazási periódusait mutatja. A változó kamatozású eszközök és kötelezettségek a következő újraárazási periódus szerint, a fix kamatozású eszközök és források a lejáratú periódus szerint kerülnek bemutatásra.

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

29. SZ. Jevzet: Kamatlábtkockázat kezelése (millió Ft-ban) [folytatás]

2003. december 31-én

ESZKÖZÖK

Pénztárak, betétszámlák, elszámolások a

Magyar Nemzeti Bankkal

fix kamatozású

változó kamatozású

nem kamatozó

Bankközi kihelyezések, követelések, a

kihelyezési veszteségekre képzett

céltartalékok levonása után

fix kamatozású

változó kamatozású

nem kamatozó

Kereskedési célú és értékesíthető

értékpapírok

fix kamatozású

változó kamatozású

nem kamatozó

Hitelek, a hitelezési veszteségekre képzett

céltartalékok levonása után

fix kamatozású

változó kamatozású

Lejáratig tartandó értékpapírok

fix kamatozású

változó kamatozású

Az egyéb eszközök között szereplő

derivatív pénzügyi eszközök valós

érték korrekciója

fix kamatozású

változó kamatozású

	1 hónapon belül		1 és 3 hónap között		3 és 12 hónap között		1 és 2 év között		2 éven túl		Nem kamatozó		Összesen		Mind- összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
191 911	3 035	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54 918	3 111	246 829	6 146	252 975
191 911	3 035	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	191 911	3 035	194 946
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54 918	3 111	54 918	3 111	58 029
79 358	65 084	2 500	5 815	2 500	4 913	-	-	-	-	-	3 901	1 138	88 259	76 950	165 209
76 058	60 994	2 500	1 010	2 500	-	-	-	-	-	-	-	-	81 058	62 004	143 062
3 300	4 090	-	4 805	-	4 913	-	-	-	-	-	-	-	3 300	13 808	17 108
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 901	1 138	3 901	1 138	5 039
22 622	-	37 418	13 583	61 451	6 453	10 698	242	151 793	-	-	7 885	250	291 867	20 528	312 395
8	-	1 137	1 828	23 729	2 295	10 698	242	151 793	-	-	-	-	187 365	4 365	191 730
22 614	-	36 281	11 755	37 722	4 158	-	-	-	-	-	-	-	96 617	15 913	112 530
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 885	250	7 885	250	8 135
567 096	99 490	147 573	188 929	18 758	21 103	-	-	27 476	-	-	-	-	760 903	309 522	1 070 425
10 980	8	-	125	1 751	-	-	-	27 476	-	-	-	-	40 207	133	40 340
556 116	99 482	147 573	188 804	17 007	21 103	-	-	-	-	-	-	-	720 696	309 389	1 030 085
22 697	-	192 665	-	76 875	-	36 672	-	294 325	2 075	-	-	-	623 234	2 075	625 309
-	-	91 255	-	66 753	-	36 672	-	294 325	2 075	-	-	-	489 005	2 075	491 080
22 697	-	101 410	-	10 122	-	-	-	-	-	-	-	-	134 229	-	134 229
43 526	50 501	112 327	16 869	45 652	25 189	10 805	7 567	43 314	3 893	-	-	-	255 624	104 019	359 643
23 569	50 501	46 725	15 118	5 288	25 189	10 805	7 567	43 314	3 893	-	-	-	129 701	102 268	231 969
19 957	-	65 602	1 751	40 364	-	-	-	-	-	-	-	-	125 923	1 751	127 674

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK AUDITÁLT
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

29. SZ. Jegyzet: Kamatlábkockázat kezelése (millió Ft-ban) [folytatás]

2003. december 31-én

FORRÁSOK	1 hónapon belül		1 és 3 hónap között		3 és 12 hónap között		1 és 2 év között		2 éven túl		Nem kamatozó		Összesen		Mind-összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Hirelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek															
<i>fix kamatozású</i>	9 901	47 332	-	25 524	-	4 916	6	-	1 198	-	664	1 540	11 769	79 312	91 081
<i>változó kamatozású</i>	5 389	7 998	-	7 769	-	3 409	6	-	1 198	-	-	-	6 593	19 176	25 769
<i>nem kamatozó</i>	4 512	39 334	-	17 755	-	1 507	-	-	-	-	-	-	4 512	58 596	63 108
Ügyfelek betétei															
<i>fix kamatozású</i>	1 761 203	51 075	216 332	197 519	7 661	29 451	-	1 287	-	-	-	-	1 985 196	279 332	2 264 528
<i>változó kamatozású</i>	358 313	51 075	216 332	197 519	7 661	29 451	-	1 287	-	-	-	-	582 306	279 332	861 638
<i>nem kamatozó</i>	1 402 890	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 402 890	-	1 402 890
Kibocsátott értékpapírok															
<i>fix kamatozású</i>	143	-	-	-	-	-	1 801	-	-	-	95	-	2 039	-	2 039
<i>változó kamatozású</i>	-	-	-	-	-	-	1 801	-	-	-	-	-	1 801	-	1 801
<i>nem kamatozó</i>	143	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	143	-	143
Az egyéb kötelezettségek között szereplő derivatív pénzügyi instrumentumok															
<i>fix kamatozású</i>	14 301	85 576	23 510	90 428	56 382	6 696	41 579	-	42 766	-	-	-	178 538	182 700	361 238
<i>változó kamatozású</i>	8 054	67 063	5 102	59 384	24 026	6 696	41 579	-	42 766	-	-	-	121 527	133 143	254 670
Alarendelt kölcsöntőke															
<i>változó kamatozású</i>	6 247	18 513	18 408	31 044	32 356	-	-	-	-	-	-	-	57 011	49 557	106 568
<i>nem kamatozó</i>	-	-	-	-	5 000	10 413	-	-	-	-	-	-	5 000	10 413	15 413
<i>változó kamatozású</i>	-	-	-	-	5 000	10 413	-	-	-	-	-	-	5 000	10 413	15 413

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

29. SZ. Jegyzet: Kamatliabtkockázat kezelése (millió Ft-ban) [folytatás]

2002. december 31-én

ESZKÖZÖK

	1 hónapon belül		1 és 3 hónap között		3 és 12 hónap között		1 és 2 év között		2 éven túl		Nem kamatozó		Összesen		Mind- összesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Pénztárak, betétzámlák, elszámolások a Magyar Nemzeti Bankkal	299 113	2 224	-	939	-	76	-	-	-	446	42 056	3 570	341 169	7 255	348 424
<i>fix kamatozású</i>	299 113	2 224	-	197	-	-	-	-	-	446	-	-	299 113	2 867	301 980
<i>változó kamatozású</i>	-	-	-	742	-	76	-	-	-	-	-	-	-	818	818
<i>nem kamatozó</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42 056	3 570	42 056	3 570	45 626
Bankközi kihelyezések, követelések, a kihelyezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	105 037	106 711	21 500	7 062	23 780	7 932	-	-	-	-	4 396	1 209	154 713	122 914	277 627
<i>fix kamatozású</i>	94 237	103 682	14 000	1 396	23 780	5 629	-	-	-	-	-	-	132 017	110 707	242 724
<i>változó kamatozású</i>	10 800	3 029	7 500	5 666	-	2 303	-	-	-	-	-	-	18 300	10 998	29 298
<i>nem kamatozó</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 396	1 209	4 396	1 209	5 605
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok	23 142	-	14 637	14 631	27 981	2 252	177	3 873	111 485	271	5 719	240	183 141	21 267	204 408
<i>fix kamatozású</i>	445	-	1 277	2 275	6 036	-	177	3 873	111 485	271	-	-	119 420	6 419	125 839
<i>változó kamatozású</i>	22 697	-	13 360	12 356	21 945	2 252	-	-	-	-	-	-	58 002	14 608	72 610
<i>nem kamatozó</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 719	240	5 719	240	5 959
Hitelek, a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékok levonása után	533 805	64 293	153 310	90 335	57 563	28 638	2 762	1 817	62 471	-	-	-	809 911	185 083	994 994
<i>fix kamatozású</i>	1 983	-	9 984	-	621	2 142	91	1 297	735	-	-	-	13 414	3 439	16 853
<i>változó kamatozású</i>	531 822	64 293	143 326	90 335	56 942	26 496	2 671	520	61 736	-	-	-	796 497	181 644	978 141
Lejáratig tartandó értékpapírok	22 697	-	131 693	-	53 509	2 954	37 509	-	111 438	2 245	-	-	356 846	5 199	362 045
<i>fix kamatozású</i>	-	-	1 853	-	35 387	2 954	37 509	-	111 438	2 245	-	-	186 187	5 199	191 386
<i>változó kamatozású</i>	22 697	-	129 840	-	18 122	-	-	-	-	-	-	-	170 659	-	170 659
Az egyéb eszközök között szereplő derivatív pénzügyi eszközök valós érték korrekciója	70 579	67 224	37 131	13 521	114 176	21 545	-	8 458	1 162	-	-	-	223 048	110 748	333 796
<i>fix kamatozású</i>	69 532	67 224	20 551	11 952	81 576	21 545	-	8 458	1 162	-	-	-	172 821	109 179	282 000
<i>változó kamatozású</i>	1 047	-	16 580	1 569	32 600	-	-	-	-	-	-	-	50 227	1 569	51 796

**ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE**

29. SZ. Jevzet: Kamatlábckockázat kezelése (millió Ft-ban) [folytatás]

2002. december 31-én

FORRÁSOK	1 hónapon belül		1 és 3 hónap között		3 és 12 hónap között		1 és 2 év között		2 éven túl		Nem kamatozó		Összesen		Mindösszesen
	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	HUF	Deviza	
Hitelintézetekkel és a Magyar Nemzeti Bankkal szembeni kötelezettségek	25 318	3 687	2 887	7 073	3 498	197	-	-	1 573	446	1 418	304	34 694	11 707	46 401
<i>fix kamatozású</i>	20 850	3 097	2 300	893	3 036	197	-	-	1 573	446	-	-	27 759	4 633	32 392
<i>változó kamatozású</i>	4 468	590	587	6 180	462	-	-	-	-	-	-	-	5 517	6 770	12 287
<i>nem kamatozó</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 418	304	1 418	304	1 722
Ügyfelek betétei	1 669 931	43 941	49 532	209 817	21 120	39 839	11 473	-	-	-	-	-	1 752 056	293 597	2 045 653
<i>fix kamatozású</i>	449 726	43 941	49 532	209 817	9 128	39 839	11 473	-	-	-	-	-	519 859	293 597	813 456
<i>változó kamatozású</i>	1 220 205	-	-	11 992	-	-	-	-	-	-	-	-	1 232 197	-	1 232 197
Kibocsátott értékpapírok	339	-	-	-	-	-	-	-	1 715	-	-	-	2 054	-	2 054
<i>fix kamatozású</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	1 715	-	-	-	1 715	-	1 715
<i>változó kamatozású</i>	339	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	339	-	339
Az egyéb kötelezettségek között szereplő derivatív pénzügyi instrumentumok	22 398	110 834	13 951	18 027	68 920	32 188	9 407	1 842	52 546	-	-	-	167 222	162 891	330 113
<i>valós érték korrekciója</i>	21 350	110 834	13 951	18 027	68 920	32 188	9 407	1 842	52 546	-	-	-	166 174	162 891	329 065
<i>fix kamatozású</i>	1 048	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 048	-	1 048
<i>változó kamatozású</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alarendelt kölcsöntőke	-	-	-	-	5 000	10 511	-	-	-	-	-	-	5 000	10 511	15 511
<i>változó kamatozású</i>	-	-	-	-	5 000	10 511	-	-	-	-	-	-	5 000	10 511	15 511

30. SZ. JEGYZET: EGY TÖRZSRÉSZVÉNYRE JUTÓ NYERESÉG (EPS)

Az egy törzsrészvényre jutó nyereség a törzsrészvényeseknek, az adott időszakra felosztható adózott eredmény és a törzsrészvények időszak alatti súlyozott számtani átlagának hányadosaként kerül kiszámításra.

	2003	2002
Adózott eredmény (millió forintban)	70 141	51 901
A törzsrészvények súlyozott számtani átlaga az év folyamán az alap EPS számításához (db)	268 322 068	263 700 791
Egy törzsrészvényre jutó alap nyereség (forintban)	<u>261</u>	<u>197</u>
A törzsrészvények súlyozott számtani átlaga az év folyamán a hígított EPS számításához (db)	269 377 589	264 488 644
Egy törzsrészvényre jutó hígított nyereség (forintban)	<u>260</u>	<u>196</u>

A törzsrészvények súlyozott számtani átlaga nem tartalmazza a Bank tulajdonában levő saját részvények állományát.

A hígított EPS mutató számításához kalkulált súlyozott számtani átlag az OTP Bank Rt. felsővezetésének nyújtott opciós jogok miatt tér el.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS KERESKEDELMI BANK RT.
A 2003. ÉS 2002. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVEK
NEM KONZOLIDÁLT KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLETE

31. SZ. JEGYZET: A MAGYAR ÉS A NEMZETKÖZI BESZÁMOLÓ
KÖZÖTTI ELTÉRÉSEK LEVEZETÉSE (millió Ft-ban)

	Tartalékok, 2003. január 1.	2003. december 31-ével zárult év eredménye	Osztalék	Közvetlen tartalék mozgások	Tartalékok, 2003. december 31.
Magyar beszámoló	177 844	71 562	-16 800	1 170	233 776
<i>Magyar beszámoló adatainak módosításai:</i>					
Általános kockázati céltartalék visszaforgatása	14 253	2 803	-	-	17 056
Kötvények prémiumának és diszkontjának amortizációja	-48	-300	-	-	-348
Céltartalékképzés várható hitelezési veszteségekre	-1 340	-	-	-	-1 340
Céltartalékképzés függő és jövőbeni kötelezettségekre, mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumokra (lakásszavatosság)	-228	152	-	-	-76
Leányvállalati részesedés könyv szerinti értékének korrekciója	1 012	-295	-	-	717
Pénzügyi lízing elszámolása miatti módosítás	-337	-128	-	-	-465
Kereskedési célú és értékesíthető értékpapírok, valamint részesedések piaci értékre való korrigálása (IAS 39)	3 481	-8 454	-	-	-4 973
Mérlegen kívüli pénzügyi instrumentumok(derivatívák) piaci értékre való korrigálása (IAS 39)	-1 754	3 943	-	-	2 189
Visszavásárolt saját részvények árfolyamnyeresége	-	-5	-	5	-
Üzleti/cégérték és negatív üzleti/cégérték korrekció	-572	1 257	-	-	685
Külföldi pénznemben nyilvántartott részesedések bekerülési értékre történő korrigálása	281	-2 405	-	-	-2 124
Szállítási repó miatti módosítás	-41	89	-	-	48
Tartalékokkal szemben közvetlenül elszámolt tételek átsorolása (önrevízió)	-	1 170	-	-1 170	-
Halasztott adózás hatása	-193	752	-	-	559
Magyar beszámolóban elszámolt, a közgyűlés számára elfogadásra javasolt 2003. üzleti év utáni osztalékfizetési kötelezettség	-	-	<u>16 800</u>	-	<u>16 800</u>
Nemzetközi beszámoló	<u>192 358</u>	<u>70 141</u>	<u>=</u>	<u>5</u>	<u>262 504</u>